

Bespreking van de Wet natuurbescherming

Deel 6 – Bescherming rustplaatsen en bezit, handel en vervoer

De vorige keer stonden we stil bij artikel 3.1 lid 1 Wet natuurbescherming en de betekenis van het begrip 'opzettelijk' in de nieuwe wet. Het element 'opzettelijk' vraagt bewijs voor 'boze opzet'. Dat gaat verder dan 'kleurloos opzet'. Dat zal de handhaving en opsporing in de praktijk parten gaan spelen.

Rustplaatsen

In deze aflevering vervolgen we met artikel 3.1 lid 2 t/m 5 Wet natuurbescherming. Lid 2 verbiedt 'opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.' Lid 3 verbiedt 'eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.' Lid 4 verbiedt 'vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen' en lid 5 verklaart het 'verbod, bedoeld in het vierde lid, niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.' Je kunt je terecht afvragen hoe het verbod van lid 4 of de vrijstelling van lid 5 in de praktijk moeten worden vastgesteld?

De leden van dit artikel gaan dus over:

- Nesten, rustplaatsen en eieren opzettelijk vernielen enz.
- Eieren rapen en onder zich hebben.
- Vogels opzettelijk storen (tenzij toegestaan).

Bij het rapen en onder zich hebben staat het woord 'opzettelijk' niet. Dat is ook begrijpelijk want je raapt een ei niet per ongeluk op, daar is opzet bij aanwezig. Dat is bij vernielen, beschadigen of storen natuurlijk anders. Dat kan immers per ongeluk gebeuren, door onoplettendheid. Het wandelen in het weiland of in een bosperceel kan al leiden tot het opvliegen van vogels. Naar de letter van de wet stoor ik de dieren, maar mijn opzet is daar niet op gericht en ik ben niet zondermeer strafbaar. Logisch dat de wetgever hier stelt dat de opzet van de dader gericht moest zijn op de verboden handeling. Let op dat hier gesproken wordt over 'storen' en niet over 'verontrusten' zoals in artikel 10 Flora- en faunawet. Storen gebeurt eerder dan verontrusten, dat een 'zwaardere' betekenis heeft. Het woordenboek Van Dale zegt bij 'storen': hinderlijk onderbreken en bij 'verontrusten': in onrust brengen of houden. Dus de Wet natuurbescherming zet bij dit begrip zwaarder in.

Je raapt niet per ongeluk een ei

Het wandelen in het weiland of in een bosperceel kan al leiden tot het opvliegen van vogels.

In dit artikel wordt de bescherming van de rustplaatsen van vogels geregeld. De boodschap is hetzelfde als in de Flora- en faunawet: **Afblijven en niet storen!** De wetgever heeft aangevoeld dat de uitzondering van lid 5 in de praktijk voor moeilijkheden kan zorgen.¹ Dat is fijn maar we zullen het er wel mee moeten doen want zo staat het nu eenmaal in de wet.

Het is woordelijk overgenomen uit de Vogelrichtlijn. Soms vraag je je af of de ambtenaren die zo'n wettekst schrijven zich weleens verdiept hebben in de handhaafbaarheid daarvan... Tijdens de voorbereiding van het wetsvoorstel is er door de ambtenaren van het ministerie met belangenverenigingen overlegd. Ook vertegenwoordigers van de Vereniging Politie Dieren- en Milieubescherming namen hieraan deel. Tijdens dit overleg bleek dat er een stevige politieke druk was om bepaalde regelgeving op een bepaalde manier te verwoorden. Dat politieke belang scheen belangrijker dan handhaafbaarheid.

Dat deze verbodsbepalingen betrekking hebben op de vogels die genoemd zijn in artikel 3.1 lid 1 Wet natuurbescherming is duidelijk maar het gaat wel om 'van nature in Nederland in het wild levende vogels' die tevens genoemd zijn in de Vogelrichtlijn. Een vogelsoort die elders in Europa voorkomt maar niet in Nederland valt daar dus niet onder.

¹ Memorie van Toelichting, Tweede Kamer, vergaderjaar 2011-2012, 33 348, nr. 3, blz. 259 en 260.